

Saksframlegg

PRIVAT FORSLAG TIL BYSTYRETS MØTE 27. JANUAR 2005 ÅREMÅLSTILSETTING FOR
KOMMUNALE TOPPLEDERE

Arkivsaksnr.: 05/04190

Forslag til vedtak/innstilling:

”Det innføres ikke åremål ved nyttilsetting av toppledere, inklusive aksjeselskap og kommunale foretak.”

Trondheim kommune

Saksutredning:

Bakgrunn

Kristian Dahlberg Hauge la frem et privat forslag til bystyremøte 27.01.05 hvor han foreslår at bystyret vedtar at åremål skal tas i bruk ved nyansettelser i topplederstillinger i Trondheim kommune. Likeledes ba han om at bystyret måtte få seg forelagt en sak med prinsipper for åremålstilsetting samt omgjøring av eksisterende lederstillinger til åremål etter modell fra Oslo, Bergen og Stavanger.

Administrasjonsutvalget behandlet saken i møte 16.02.05 hvor følgende vedtak ble fattet.

” Administrasjonsutvalget ber rådmannen utrede saken om åremålstilsetting for toppledere inklusive aksjeselskap og Kommunale foretak.”

Fakta

Bystyret behandlet i møte 29.08.91 ”Rammevilkår for ledere.” I den saken ble det vedtatt å innføre åremålstilling for toppledere i Trondheim kommune.

I november 1998 sak 165/98 ble bystyret forelagt en sak om å oppheve vedtaket av 29.08.91.

Trondheim kommune hadde da 3 kommunaldirektører på åremål hvor perioden gikk ut i 1999. 3 nye kommunaldirektører var tilsatt i 1998 uten åremålskontrakt.

Bystyret fattet følgende vedtak:

” Bystyret opphever sitt vedtak av 29.august 1991 sak B nr. 102/1991 vedrørende åremålstilsetting av ledere i Trondheim kommune. I tillegg oppheves pkt. 4.i ”Rammevilkår for ledere”.

Etter dette vedtaket ble de 3 kommunaldirektører som var tilsatt på åremål fast ansatt.

Siden 1998 har tre kommunaldirektører sluttet og 3 nye er tilsatt i faste stillinger.

I sentral generell særavtale SGS 1004 Ledere pkt. 3 vises det til kommuneloven §24 nr. 3 at tilsetting av ledere kan enten være i faste stillinger eller i åremålstilsetting.

En åremålsperiode skal være minimum 6 år og forlengelse kan kun skje for maksimum en periode.

Avtalen sier ikke at en har rett til retrettstilling , men at slik avtale kan inngås og at det skal komme frem av arbeidsavtalen til vedkommende leder.

Både Oslo, Bergen og Stavanger har i sine avtaler retten til retrettstilling.

Begrunnelsene som ble lagt til grunn for at vedtak av 29. august 1991 skulle opphøre er ikke endret. Det er innført lederavtaler i kommunen som forplikter partene gjensidig og hvor det og fremkommer prosedyrer ved håndtering av avvik. Det innebærer at politikerne har det handlingsrommet de trenger om en leder ikke oppfyller kravene, når de resultat som ligger i avtalen.

Rådmannen kan ikke se at en åremålstilsetting vil endre tilflyt av søkere. Ved åremålstillinger hvor en i avtalen har retten til retrettstilling vil kommunen fortsatt ha arbeidsgiveransvaret etter åremålsperioden ,om vedkommende ikke går over i annen stilling utenfor kommunen. Ved åremålsperiodens utløp vil det kunne oppstå uro i forhold til hvem som får forlenget åremålsperiode, samtidig som kommunen kan miste de beste

Trondheim kommune

ved åremålsperiodens avslutning. Kommune kan heller ikke om de ønsker det forlenge perioden utover 12 år.

En åremålstilsetting vil og medføre en merutgift i lønn, da den som tilsettes i en åremålstilling tilstås et kronetillegg som skal kompensere for ulempen ved ikke å ha fast stilling.

Stavanger innførte åremål som et prinsippvedtak i 1991. I dag holder de på med tilsetting av rådmann og to direktører , alle vil få fast tilsetting. De vil da i en periode ha toppledere både på åremål og fast tilsetting. Stavanger innførte lederavtaler fra 2004 etter modell fra Trondheim kommune.

Konklusjon

Rådmannen kan ikke se behovet for innføring av åremålstilsetting for toppledere , inklusive aksjeselskap og kommunale foretak i kommunen. Lederavtalen og hovedtariffavtaler gir politikerne handlingsrom i de tilfeller det er behov for utskifting ved ikke oppnådde resultat. Det samme vil kunne sikres gjennom arbeidsavtaler for ledere i aksjeselskap og kommunale foretak.

Rådmannen i Trondheim, 08.12.05

Elin Rognes Solbu
Kommunaldirektør organisasjon

Anne Cathrine W.Moseng
rådgiver

Vedlegg: Privat forslag til bystyrets møte 27.januar 2005

Privat forslag til bystyrets møte 27. januar

Åremålstilsetting for kommunale toppledere

Åremål er et virkemiddel for å skaffe seg best mulig lederskap til enhver tid og å sikre en viss utskiftning av toppledere. Stadig større krav til omstilling og fornyelse, samt ledelseskrav som endrer seg over tid, taler for en slik mobilitet blant toppledere i kommunen. Med bruk av åremål markeres det at topplederstillinger er utfordrende og krevende og setter store krav til dem som innehar lederstillingene. Det vil også være grunn til å tro at åremål vil medføre økt interesse for topplederstillinger blant interne og eksterne kandidater, da åremål medfører at topplederstillinger med jevne mellomrom skal besettes.

Arbeidsmiljølovens §58A nr.1 bokstav d) gir hjemmel for åremålsansettelse av "øverste leder i virksomheten". I kommunelovens §24 nr.3 heter det: "Kommunestyret og fylkestinget kan selv bestemme at ledende administrative stillinger skal besettes på åremål. Slikt åremål skal være på minst seks år".

Etter vedtak i Oslo bystyre av 09.04.03 skal topplederstillinger i Oslo kommune besettes på åremål. Med toppledere menes kommunaldirektører, bydelsdirektører, etatssjefer og daglig leder i kommunale foretak. Åremålet er på 6 år, med mulighet for forlengelse i inntill 6 nye år. Fast ansatte toppledere skal kunne gies anledning til å gå over på åremålstilsettingsvilkår

I Stavanger kommune er rådmann og direktører ansatt på åremål. Ordningen ble vedtatt i bystyret 14.10.91, med virkning fra 01.01.92. En åremålsperiode gjelder for 6 år og kan fornyes en gang. De det gjelder er sikret en retrettstilling i kommunen.

Bergen bystyre vedtok 06.12.04 at åremål skal benyttes ved tilsettinger i de øverste administrative stillingene i kommunen. Med øverste administrative stillinger menes kommunaldirektører, finansdirektør, bystyredirektør, revisjonssjef og direktør/daglig leder for kommunalt foretak. Åremålstilsatte kan få forlengelse for maks. en periode på 6 år, og gies rett til retrettstilling etter åremålets utløp.

Forslag til vedtak:

1. Bystyret vedtar at åremål skal taes i bruk ved nyansettelser i topplederstillinger i Trondheim kommune.
2. Bystyret ber om å få seg fremlagt en sak med prinsipper for åremålstilsetting for nyansettelser, samt omgjøring av eksisterende lederstillinger til åremål etter modell fra Oslo, Bergen og Stavanger.

Saken fremlegges bystyret for avgjørelse innen september-05.

Kristian Dahlberg Hauge
FrP